CIO • Interkerkelijk Contact in Overheidszaken

< Schakel tussen overheid en kerken >

Aanleiding
De minister van Binnenlandse Zaken Plasterk heeft het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken [hierna: "CIO"] bij brief van 15 april 2016 betreffende consultatie intrekkingswet Zondagswet, expliciet uitgenodigd deel te nemen aan een internetconsultatie met betrekking tot de intrekking van de eerder genoemde wet.

Het CIO gaat bij deze graag op deze uitnodiging in. Gegeven haar vergaderritme betreft het in deze een reactie na vaststelling in het moderamen, ter bespreking in de plenaire vergadering van 10 juni 2016. Mogelijk ontvangt u hierop nog een aanvulling.

Voorstel internetconsultatie:
Minister Plasterk constateert dat in de Memorie van Toelichting bij de Zondagswet staat opgenomen:

> "*De bemoeienis van de overheid kon er volgens de regering slechts toe strekken uitwendige beletselen voor de viering en beleving van de zondag door de bevolking weg te nemen en haar personeel tot die heiliging gelegenheid te geven door haar eigen werkzaamheden op die dag zoveel mogelijk te laten rusten. De Zondagswet strekt er niet toe de viering van de zondag of aanverwante feestdagen af te dwingen.*"

De regering, zo constateert Plasterk in zijn voorstel:

> "(...)is *thans van mening dat het aan gemeentebesturen kan worden overgelaten om de balans te bepalen tussen de behoefte aan regulering van de zondagsrust en de vrijheid die burgers toekomt om zelf invulling te geven aan de tijdsbesteding op zondagen.*"

Plasterk stelt voor om de Zondagswet in te trekken en daarnaast in de Gemeentewet een extra bepaling, artikel 146, op te nemen die gemeenten beperkt in hun mogelijkheden om te komen tot beperkingen van sportbeoefening en openbare vermakelijkheden. Dit om te voorkomen dat de intrekking van de Zondagswet in de praktijk op lokaal niveau in bepaalde plaatsen zou leiden tot een grotere beperking van de activiteiten die op zondag zijn toegestaan.
In lid 2 van deze bepaling wordt expliciet benoemd dat de Hemelvaartsdag en 1e Kerstdag met de Zondag gelijk gesteld worden. Voor andere dagen als Tweede Kerst-/Paas-/Pinksterdag geldt deze beperking dus niet, ergo, zijn beperkingen door de gemeente wel mogelijk.

Standpunt CIO
De intrekking van de Zondagswet an sich valt te plaatsen in een algemene maatschappelijke ontwikkeling van ontkerkelijking. De motivatie van de minister lijkt wat dat betreft niet tot principiële bezwaren te leiden.
Het is niet een principiële aanval op de waarde van de zondag ten opzichte van andere dagen van de week.

In 1991 heeft het CIO een rapport opgesteld "Kerken, Overheid en Zondag(srust)". Hier werd

expliciet de waarde van de zondag besproken. De leden van het CIO waren eerder, en zijn nog steeds, de volgende mening toegedaan:

- "De wekelijkse rustdag betekent een doorbreking van de arbeid door niet-werken en een mogelijkheid tot gezamenlijke - al dan niet religieuze - bezinning op inhoud en koers van het menselijk leven en werken."
- "De keuze voor zondag als rustdag hangt samen met cultuurpatroon en traditie."
- "Het element van gezamenlijkheid en de behoefte hieraan is ook in de huidige tijd onverminderd aan de orde, mede vanuit het besef dat het arbeidsleven geen absolute waarde is en dat sociale contacten in de kring van gezin, familie en vrienden voor hun voortbestaan actief onderhouden moeten worden."

De waarde van de zondag als collectief rustmoment in de week, kan en mag onzes inziens om meer dan zuiver religieuze, ook omwille van sport, familie en redenen niet ter discussie komen te staan.

Het onderhavige voorstel biedt ruimte aan lokale overheden om in de directe omgeving van geloofsgebouwen eigen maatwerk toe te passen. Wij vertrouwen op de sociale verbondenheid van de verschillende groepen in de samenleving om ook daadwerkelijk rekening met elkaars vieringen te houden, dan wel op de inzet van de lokale overheid om passende maatregelen te nemen als dit respect onvoldoende aanwezig blijkt te zijn.

Namens het moderamen van het CIO,

Mr. drs. Daniëlle P.J. Woestenberg MA MA
Secretaris van het CIO Moderamen

DW/20160531